

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 11 lipca 2024 r.

w Izbie Cywilnej

wniosku pełnomocnika J. K.

o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa

Grzesiowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I CSK 930/23

na podstawie art. 29 § 10 w zw. z § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym

postanowił

odrzuć wniosek

UZASADNIENIE

W dniu 24 maja 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek pełnomocnika powoda - adw. K. S. w sprawie I CSK 930/23 z powództwa J. K., w którym wniósł on o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Grzesiowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w trybie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym.

W uzasadnieniu wskazano, że sędzia Krzysztof Grzesiowski został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego na mocy postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., czyli tzw. neoKRS.

Dodatkowo wnioskodawca wskazał, że przed powołaniem na sędziego Sądu

Najwyższego Krzysztof Grzesiowski od marca 2020 r. pełnił funkcję doradcy wojewody [...] W. D. (z ramienia [...]) ds. społecznych, a od września 2020 r. był pełnomocnikiem tegoż wojewody ds. rodziny. Ponadto pełnił od w latach 2006-2007 funkcję Przewodniczącego [...] Wydziału Cywilnego w Gorzowie Wielkopolskim. Pracował także w Ministerstwie Sprawiedliwości, obronił rozprawę doktorską i został radcą prawnym w Gorzowie Wielkopolskim

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tzw. test niezawisłości i bezstronności).

Na podstawie art. 29 § 9 i 10 ustawy o Sądzie Najwyższym, wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2023 r., III CB 23/22).

Podkreślić należy, że skoro w założeniu ustawodawcy przedmiotowy wniosek ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, należy stwierdzić, iż nie wystarczy przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu (w szczególności czynności jurysdykcyjnych, oświadczeń i wypowiedzi

w sferze publicznej czy innej działalności publicznej)), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przez niego wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Oznacza to, że przedmiotem badania w trybie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym jest dochowanie „wymogów” (standardu) niezawisłości i bezstronności w kontekście konkretnej sprawy w tym sensie, iż ewentualne deficyty niezawisłości i bezstronności mogą oddziaływać na wynik tej sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2024 r., I NB 8/24; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2024 r., III CB 22/24; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2024 r., I ZB 45/22, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r., I ZB 117/23; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2022 r., III CB 5/22).

Jednocześnie przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2024 r., III CB 18/24; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2023 r., I ZB 44/22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2022 r., III CB 5/22).

Wniosek pełnomocnika J. K. w sprawie I CSK 930/23 w sposób oczywisty nie czyni zadość tym wymaganiom. Wprawdzie wnioskodawca wskazuje na okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Grzesiowskiego w ramach wadliwego postępowania konkursowego, z rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., w sposób niezgodny z Konstytucją RP, jednakże powołane okoliczności mają charakter ogólny i mogłyby oddziaływać na ocenę dochowania standardu niezawisłości i bezstronności w każdej sprawie

rozpatrywanej przez sędziego, co w oczywisty sposób ignoruje brzmienie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Szczegółowa analiza wniosku o zbadanie standardów bezstronności i niezawisłości sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Grzesiowskiego uzasadnia twierdzenie, że w odniesieniu do wskazanego w art. 29 § 5 w zw. z § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym wymogu powołania okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego, opiera się on w istocie nie na indywidualnych okolicznościach powołania sędziego Krzysztofa Grzesiowskiego na urząd sędziego Sądu Najwyższego, lecz koncentruje się na występującej zdaniem wnioskodawcy, systemowej nieprawidłowości powoływania sędziów, której wnioskodawca upatruje w ukształtowaniu Krajowej Rady Sądownictwa na podstawie ustawy nowelizującej z dnia 8 grudnia 2017 r.

Reasumując, wniosek pełnomocnika J. K. nie spełnia wymogów wskazanych w art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym. Świadczy o tym fakt, iż wnioskodawca nie dopełnił wymogu wynikającego z treści art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, pomijając przesłankę „okoliczności danej sprawy”. We wniosku nie przywołano bowiem jakichkolwiek argumentów wskazujących na to, jak w okolicznościach tej konkretnej sprawy, eksponowane we wniosku naruszenie standardu niezawisłości i bezstronności, związane z powołaniem na urząd sędziego i postępowaniem sędziego, mogłoby wpływać na jej wynik, przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Powyższe zaniechanie niewątpliwie świadczy o niedochowaniu wymagań z art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym. Brak ten ma przy tym, zgodnie z treścią art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym, charakter nieusuwalny i musi skutkować odrzuceniem wniosku, przez Sąd Najwyższy w składzie jednoosobowym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2024 r., III CB 7/24).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[SOP]

[ms]

